

KRETINGOS RAJONO DARBĖNŲ GIMNAZIJOS PERSONALO ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Personalo etikos kodekse toliau (PEK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi mokytojai ir darbuotojai.

2. PEK skiriamas tam, kad padėtų gimnazijos personalui suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame Gimnazijos gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. PEK papildo mokytojų ir aplinkos darbuotojų (toliau darbuotojų) teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, gimnazijos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse, pareigybių aprašymuose ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukiantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

III. KODEKSO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Etikos kodekso tikslas – pripažinti, palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę ir pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą ir akademinę laisvę, kurti demokratišką, pasitikėjimą ir kūrybingumą skatinančią atmosferą gimnazijoje.

5. Uždaviniai:

5.1. nubrėžti tolerancijos ribas gimnazijos narių tarpusavio santykiuose, apibrėžti mokytojų, darbuotojų etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5.2. esamiems ir naujai priimamiems mokytojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

5.3. formuoti mokytojų ir darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą gimnazijos veikla.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

6. Mokytojas ir darbuotojas įsipareigoja aktyviai palaikyti gimnazijos siekius, garbingai atstovauti gimnazijai, etiškai elgtis tiek gimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

7. Mokytojas ir darbuotojas, pripažindamas Etikos kodekso nuostatas ir pripažindamas svarbiausias vertybes – kolegiškumą, saviraišką, profesinę kompetenciją, pagarbą kitokiai nuomonei, įsipareigoja:

7.1. gerbti gimnazijos bendruomenės narių teises ir pareigas.

7.2. objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

7.3. puoselėti pagarbius, tolerantiškus savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (Gimnazijos taryba, Metodine taryba, Mokinių taryba ir kitomis).

7.4. vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

7.5. būti nešališkas ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimdamas sprendimą.

7.6. netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu arba mėginimu daryti neteisėtą poveikį gimnazijos bendruomenės nariui.

7.7. inicijuodamas ir (arba) vykdydamas projektus, siejamus su gimnazijos vardu, užtikrina, kad projektai atitiktų gimnazijos bendruosius interesus ir gimnazijos mokymo kryptis.

7.8. elgtis nepriekaištingai, būti mandagus, malonus, paslaugus ir tvarkingas.

7.9. nežeminti gimnazijos vardo girtavimu, narkomanija ir kitais visuomenei nepriimtinais, žalingais įpročiais. Rūkyti tik tam skirtose vietose.

7.10. saugoti gimnazijos turtą, nenaudoti jo politinei ir religinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti ir neleisti to daryti kitiems asmenims.

7.11. skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti, nedemonstruoti neigiamų emocijų.

7.12. neskelbti konfidencialios informacijos, kuri patikima tvarkyti (naudotis) darbo metu, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgalotiems jos sužinoti.

7.13. nesutikimą su kolegų nuomone, pastabas dėl jų darbo rezultatų arba pedagoginės veiklos trūkumų stengtis išsakyti asmeniškai, korektiškai, nekritikuojant jų asmeninių savybių, tarpusavyo bendravimą grįsti mandagumu ir tolerancija.

7.14. neatlikti veiksmų, kuriais daromas spaudimas kolegai arba mokiniams, siekiant nepelnyto įvertinimo arba norint nuslėpti nesąžiningus veiksmus.

7.15. pagarbiai atsiliepti apie kolegos pedagoginius gebėjimus, teorines pažiūras ir asmenines savybes.

7.16. objektyviai vertinti gimnazijos bendruomenės narių ir mokinių žinias, veiklą ir elgesį.

7.17. nesinaudoti tarnybine padėtimi siekiant paveikti pavaldžius ar nepavaldžius asmenis priimant sau, savo šeimos nariams, draugams arba artimiesiems palankų sprendimą.

7.18. ginčytinas problemas spręsti tarpusavyje, o neišsprendus ginčo pirmiausia kreiptis į gimnazijos administraciją.

8. Mokytojas ir darbuotojas supranta, jog pedagogo, darbuotojo etiką pažeidžia:

8.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos.

8.2. mokytojo nepagarbus atsiliepimas apie pokalbyje nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes.

8.3. paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis.

8.4. mokytojo nepagarbus, familiarus (per daug laisvas) elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su mokinių ugdymu, problemos sprendimu.

8.5. šokiruojanti, seksuali (gilios iškirptės, mini sijonai), blaškanti mokinių dėmesį, netvarkinga, laisvalaikio, sportinė (išskyrus kūno kultūros mokytojus) apranga, vilkima per pamokas.

V. PERSONALO IR MOKINIŲ BENDRAVIMO ETIKA

9. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.

10. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas ir kt.

11. Gimnazijos personalo ir mokinių santykiai grindžiami pagarbos, nešališkumo, geranoriškumo, nediskriminavimo ir tolerancijos, akademinio bendradarbiavimo ir skaidrumo principais.

12. Gimnazijos personalo narys, bendraudamas su mokiniais, įsipareigoja:

12.1. nediskriminuoti mokinių kalba, veiksmais ir akademinio vertinimu dėl amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ir etninės priklausomybės, religijos ir įsitikinimų.

12.2. nediskriminuoti mokinių dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ir sporto veikloje.

12.3. viešai nereikšti savo simpatijų ir antipatijų mokiniams, vienodai gerbti visus mokinius, piktavališkai nesišaiptyti iš mokinių žodžiu arba raštu išreikštų minčių.

12.4. sąžiningai vertinti mokinius pagal jų padarytą pažangą ir žinias.

12.5. nesant specialaus pagrindo (mokinio sutikimo, teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems) neatskleisti informacijos apie mokinio akademinis įvertinimus ir nuobaudas kitiems asmenims.

12.6. nenaudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį kaip tyrimo medžiagos, nebent mokinys sutiktų.

12.7. principingai reaguoti į mokinių nesąžiningumo atvejus: plagijavimą, nusirašinėjimą, duomenų, egzaminų ir įskaitų rezultatų klastojimą, naudojimąsi pašaline pagalba egzamino ar įskaitos metu, uždarbiavimą rašant rašto darbus kitiems mokiniams.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. PEK priimtas kaip gimnazijos personalo sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

14. Etikos kodeksas skelbiamas viešai – gimnazijos interneto svetainėje ir stende.

15. Kiekvienas gimnazijos personalo narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.

16. Etikos kodekso priežiūrą atlieka gimnazijos vadovas, savo veikloje vadovaudamasis Etikos kodekso nuostatomis.

